

șului Iulian Antonescu, directorul Direcției muzeelor din Consiliul Culturii și Educației Socialiste, al poetei Agatha Grigorescu-Bacovia și ale altor critici de artă invitați, ținute cu acest prilej, precum și vizitarea acesteia de către oaspeți, au desăvârșit cadrul sărbătoresc în care s-a desfășurat întregul festival literar-artistic „George Bacovia” '71.

Alături de această festivitate din Bacău semnă-lăm citeva din manifestările ce au avut loc în București cu acest prilej. La 16 septembrie 1971, sub egida Consiliului Culturii și Educației Socialiste și a Universității populare București, în sala Dalles, s-a organizat o seară omagială „George Bacovia”.

La 9 septembrie 1971, poetul a fost sărbătorit de către elevi la Biblioteca municipală „Mihail Sadoveanu”.

Tot în București s-a mai organizat o expoziție itinerantă prezentată în numeroase școli, instituții, fabrici și cluburi din București și Bacău.

Relevind reușita deplină a primei ediții a festivalului literar-artistic „George Bacovia”, ne îndreptăm gândul cu speranță spre edițiile ce-i vor urma.

Aurora BĂDILĂ

MUZEUL DIN CRISTURUL SECUIESC LA 25 DE ANI DE LA ÎNFIINȚARE

De curind în viața și istoria Muzeului din Cristurul Secuiesc au avut loc două evenimente deosebite, ocazionate de împlinirea vârstei de 25 de ani.

Mai întâi, așa cum se cuvine pentru un muzeu care a pus la temelile sale o serioasă cercetare științifică, evenimentul a fost subliniat prin organizarea și desfășurarea unui simpozion științific, în care s-au expus și analizat numeroase teme, tratând subiecte din domeniile științelor naturii, arheologiei și etnografiei. Aceste studii au analizat fenomene și aspecte privind natura și societatea din cuprinsul județului Harghita. Comunicările au fost susținute (în ziua de 16 octombrie 1971), atât de personalul muzeului cit și de mulți invitați din județ și din alte localități ale Transilvaniei — Sectorul etnografic al Academiei Republicii Socialiste România, Cluj, muzele etnografice din Cluj, Sibiu, Odorhei etc.

A doua zi, în cadrul solemn, sărbătoresc, s-a desfășurat programul Jubileului organizat pentru cea de a 25-a aniversare de la înființarea acestui muzeu, în prezența organelor de partid și de stat din județul Harghita și din orașul Cristurul Secuiesc, precum și a peste 200 invitați — directori de muzee, cercetători, profesori, activiști culturali, muncitori etc.

După raportul directorului muzeului — Dr. Ștefan Molnar — care a făcut istoricul acestei instituții, a analizat conținutul său actual și activitatea sa științifică și educativ-culturală, au urmat la cuvânt diferite persoane între care și doi delegați ai Consiliului Culturii și Educației Socialiste, Nicolae Ungureanu și Gh. Focșa. Seria luărilor la cuvânt a fost încheiată de către tovarășul Ludovic Fazekas, prim secretar al Comitetului județean Harghita al P.C.R.

În aceste cuvântări s-au accentuat calitățile acestui muzeu, conținutul său actual, activitatea științifică temeinică prin care s-a realizat dezvoltarea patrimoniului muzeal, munca serioasă și pasionată desfășurată de micul colectiv al acestui muzeu în frunte cu directorul său — dr. Ștefan Molnar, sarcinile noi care revin instituției de a contribui la instruirea și la formarea conștiinței socialiste a vizitatorilor.

A urmat apoi un frumos spectacol cultural-artistic, susținut de formații de artiști amatori din Odorhei, cu muzică, dansuri, recitări etc.

Cu același prilej am constatat că la Muzeul din Cristurul Secuiesc s-a lucrat intens în ultimele luni pentru reorganizarea expoziției pavilionare etnografice, după ce fusese reorganizată mai înainte secția de științele naturii.

Am reținut de asemenea că, acționind cu sprijinul obștesc de la început, cu munca entuziasată a tineretului școlar, cu activitatea voluntară concretă și îndelungată a diferiților muncitori și intelectuali, cu sprijinul tot mai larg și mai consistent sub raport material și moral al organelor de partid și de stat județene și locale, cu îndrumarea și ajutorul C.C.E.S., cu rivna, pasiunea și competența personalului redus al acestui muzeu, activitatea a fost continuată cu perseverență timp de 25 de ani. Această activitate s-a lărgit treptat, urmând creșterea sistematică a patrimoniului muzeal, îmbunătățirea condițiilor de expunere și organizarea expozițiilor de bază, adâncirea cunoașterii științifice a aspectelor naturii și a creațiilor umane tradiționale din aceste locuri.

La bilanțul actual de un sfert de veac, muzeul din Cristurul Secuiesc se prezintă cu o serie de realizări pozitive remarcabile printre care:

1. O colecție totală de 28 000 obiecte din domeniul științelor naturii, arheologiei, istoriei și etnografiei.

2. Două expoziții de bază cuprinzătoare și bine organizate, care ilustrează pe de o parte structura teritoriului, fauna și flora lui, și pe de altă parte creațiile omului, ocupațiile, meșteșugurile, industriile și instalațiile tehnice populare.

În cele două secții — consacrate științelor naturii și etnografiei — muzeul expune doar o proporție de 10% din ceea ce a acumulat.

Ambele expoziții fac dovada întemeierii lor pe cunoașterea științifică aprofundată a celor două categorii de fenomene naturale și etnografice. Sint remarcabile dioramele de proporții mai reduse și biotipurile ori colecțiile de roci și de fluturi din expoziție, care prezintă structura teritoriului, plantele, arborii sau vietățile din mediul natural

inconjurător. Colecțiile etnografice sînt expuse în trei grupări distincte :

a. Expozițiile de interior în săli relativ mici, care ilustrează ocupațiile : culesul din natură, pescuitul, vînătoarea, creșterea animalelor, păstoriul, agricultura ; meșteșugurile specializate : făuritorii de site din pâr de cal ; pielarii și curelarii ; cizmarii și cojocarii ; olarii ; fierarii, dulgherii, șitarii, împletitorii din paie, țesătoarele etc. Sînt expuse pentru fiecare meșteșug materiile prime, utilajele și produsele finite.

b. Seriile de instalații tehnice — expuse într-o vitrină continuă de 60 m lungime, care prezintă utilaje arhaice folosite la fabricarea uleiului, morărit, finisat stofele din lînă, prelucrarea lemnului etc. Printre acestea, unele exemplare marchează tocmai faza foarte interesantă a trecerii de la mecanismele arhaice din lemn, la cele care treptat sînt lucrate complet din fier, ceea ce sporește eficiența lor și marchează faza de trecere de la industria populară la marea industrie mecanizată.

c. Mai consemnăm fruntarele de moară de apă, portalurile de gospodării cu decor sculptat ori pictat, și locuința secuiască autentică — 1853 — cu tot inventarul interiorului său complex și caracteristic.

Subliniem de asemenea selecția riguroasă a materialelor expuse, interesul deosebit pe care acest material valoros îl trezește față de vizitatori, imbinarea armonioasă și judicioasă între obiecte și materialul muzeografic ajutător — texte explicative, fotografii și grafică — toate sugestive, selecționate cu grijă, expuse la proporții și în număr strict necesar, pentru a reliefa obiectele, a clarifica modul utilizării lor, a lămuri funcția și întrebuintărea lor în muncă. Atrage în special atenția seria de meșteșuguri în mare parte dispărute în ultimele 4—5 decade și reconstituite cu ajutorul celor mai

vîrstnici dintre muncitorii specializați care le-au practicat în trecut. Aceștia au ajutat și la identificarea seriilor complete de unelte și utilaje și la elucidarea procesului muncilor speciale.

Așa cum se prezintă astăzi, muzeul din Cristurul Secuiesc poate fi considerat ca un exemplu demn de luat în considerare de multe alte muzee zonale.

Îndeosebi pentru expozițiile sale etnografice, el ilustrează o idee pe care am subliniat-o încă acum 15 ani, cînd susțineam că, deși după un plan tematic general asemănător, muzeele etnografice complexe, care își propun să ilustreze modul de viață al unei populații în decursul istoriei și în relație cu mediul său natural specific, pot fi foarte net diferențiate, dacă cercetarea, selecția și expunerea materialelor vor fi temeinic fundamentate științific. În conținutul oricăruia dintre aceste muzee vor apărea aspecte originale izvorite din aspectele diferențiate ale culturii tradiționale zonale. Ogîndind cu grijă particularitățile acestei culturi, muzeul din Cristurul Secuiesc a devenit o instituție științifică, culturală și educativă originală, putînd să aducă contribuția sa specifică la instruirea, îmbogățirea cunoștințelor raționale și la educarea unui număr tot mai mare de oameni ai muncii și de tineri care se vor perinda cu interes sporit prin fața expozitelor sale valoroase.

Exemplul concret de muncă serioasă, pasionată și competentă, fundamentată pe cunoștințe științifice temeinice, pe care îl oferă Muzeul din Cristurul Secuiesc și directorul său dr. Ștefan Molnar, trebuie cunoscut de cei mai mulți dintre tinerii muzeografi, care, apropiindu-se de un asemenea exemplu vor putea să-l folosească ca un îndreptar pozitiv, ca o pildă demnă de urmat.

dr. Gheorghe FOCȘA

CONSFĂTUIREA MUZEOGRAFILOR DIN JUDEȚUL VASLUI

În ziua de 15 octombrie 1971, Comitetul pentru cultură și educație socialistă al județului Vaslui a organizat la Muzeul „Vasile Pârvan” din Birlad o consfătuire cu toți muzeograful din județ, pe tema : „Măsuri privind ancorarea muzeelor în procesul de formare a conștiinței socialiste a maselor”.

În cursul discuțiilor au fost abordate următoarele probleme :

— Îmbunătățirea muncii de popularizare a expozitelor muzeale și preocupări în domeniul cercetării științifice.

— Planul de activitate pe trim. IV, 1971.

— Expoziții itinerante și expuneri în localitățile învecinate.

— Elaborarea planului de măsuri privind contribuția muzeelor la formarea conștiinței socialiste.

— Organizarea unui muzeu în orașul Vaslui.

Referindu-se la formele și mijloacele de popularizare a muzeelor, participanții au accentuat în primul rînd necesitatea ca expoziția de bază să fie foarte bine organizată (expozatele judicios

alese, textele bine întocmite, mobilierul să ajute la o cit mai completă punere în valoare a expozitelor), întrucît o expoziție instructivă și estetică atrage ea însăși vizitatorii.

În aceeași măsură a fost reliefat rolul pe care trebuie să-l aibă îndrumătorul, care — dovedind o temeinică pregătire de specialitate, însușiri psihologice și talent pedagogic — poate oferi vizitatorilor nu numai niște satisfacții cerebrale (împlinind expoziția prin informații suplimentare prețioase), ci și stări afective care să-i atragă spre muzeu tot mai mult.

De asemenea, au fost menționate și diverse manifestări ce pot avea loc la sediul muzeului, acolo unde există condiții, pentru a se stabili legături mai strînse cu publicul.

În afară, muzeul poate fi popularizat prin expoziții temporare, conferințe însoțite de proiecții, țînute de muzeografi pe teme legate de profilul muzeului, prin colaborarea muzeului cu organizațiile sindicale din întreprinderi, cu UTC-ul, cu școlile și organizația de pionieri, cu casa de cultură